

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIJU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

EN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MAY 11, 1949

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 93

Domače vesti

Policija bo plenila
protipostavne "comics"

Policija bo v soglasju s sprejeto mestno postavbo plenila nemoralne in kriminalne "comics" knjižice.

Na osnovi sprejete postavbe bodo kaznovani vsi oni, ki bodo otrokom prodajali "comics," katere so po novi postavi označeni za škodljive in nemoralne. Nova mestna postava ne določa določno, kakšne knjižice se smatra za protipostavne. Policijski šef George Matowitz je imenoval enega policijskega uradnika in eno uradnico, ki bo pregledovala knjižice, katere prodajalci ponujajo mladini.

Seja veselicega odbora

Članice veselicega odbora krožka št. 2 Progresivnih Slovencev so prošene, da pridejo na večer ob osmih na sestanek v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Ukrepalo se bo o pripravi za letno konferenco Progresivnih Slovencev, ki se bo vršila 2. maja, in na katero bodo prišle tudi članice zunanjih naselbin.

Znani javni delavec

Herman Stein umrl

V starosti 63 let je v tem tednu umrl znani javni delavec na področju širšega Clevelanda Herman Stein. Posebno aktiven je bil pri Community Chestu, vodil pa je tudi svojo lastno oglaševalno agencijo.

Stein se je rodil v Romuniji, v Cleveland pa je prišel leta 1907. Trgovsko šolo je končal v Avstriji.

Leta 1916 je postal urednik lokalnega tednika, leta 1921 pa lokalnega organiziral agencije za tujejezične časopise, ki je predstavljala več kot 800 časopisov širom cele dežele.

Posebno veliko delo je Stein izvršil kot predsednik oddelka za narodnost pri clevelandskem Community Chestu. Osemnajst let je uspešno vodil ta oddelk. Udeleževanje pa se je tudi pri raznih drugih kulturnih in civilnih ustanovah.

Mr. Stein, ki je bival v Fenway Hall hotelu, zapuša soprogo Anno, sina Mortina B. v Los Angelesu, hčerko Friedo in tri vnuke.

Gradnja nove dvorane v Euclidu

Snoči je direktorij Slov. društvenega doma na Recher Ave. odobril stavbene načrte za novo dvorano, katere se bo oddalo gradbenikom za podajo proračuna. Kakor izgleda, se bo v kratkem pričelo z delom nove, moderne dvorane, ki bo odgovarjala rastoči in napredujoči slovenski naselbini v Euclidu.

Redna seja

Nocoj ob osmih se vrši redna seja društva sv. Ane, št. 4 SDZ v navadnih prostorih. Članice so prošene, da se po možnosti udeležijo. Po seji bo zabava.

POGAJANJA GLEDE AVSTRIJE PRELOŽENA

LONDON, 10. maja. — Zastopniki zunanjih ministrov štirih velikih sil so danes sklenili, da bodo končali svoje pogovore glede mirovne pogodbe za Avstrijo in se ponovno sestali 25. junija.

Preložitve pogovorov, ki so bili popolnoma neuspešni, je predlagal ameriški zastopnik Samuel Reber, ki upa, da bodo mogoče zunanji ministri bolj uspešni, ko se bodo sestali v Parizu 23. maja.

Pogajanja med Ford Co. in unijo se nadaljujejo brez izgledov za hitro poravnavo

DETROIT, 10. maja.—Predstavniki Ford Co. in unije avtnih delavcev so danes končali svoje prve pogovore od kar je pred šestimi dnevi izbruhnila stavka, toda izgledov za poravnavo še vedno ni.

Pogajanja se bodo nadaljevala jutri zjutraj.

Med tem pa se Ford Co. pripravlja, da bi do konca tedna ustavila ali pa omejila obratovanje skoro vseh svojih tovarnov v Zedinjenih državah. Začasno bo odlovljenih kakšnih 14.000 delavcev.

Predsednik CIO unije avtnih delavcev Walter Reuther je po zaključku pogajanj izjavil, da je družba zahtevala preložitve, ker želi "razmotrivati o položaju." Predstavniki družbe pa niso podali nobenih izjav v zvezi s pogajanj.

Reuther tudi ni hotel povedati, če je prvi sestanek bil uspešen ali pa ne.

Uradniki Ford Co. računajo, da bo do konca tedna prizadeti vseh 106.000 delavcev uposlenih v Fordovih tovarnah, če se bo stavka nadaljevala.

V Clevelandu bodo tudi čutili posledice stavke

Clevelandska tovarna Eaton Manufacturing Co., ki izdeluje dele za Fordove avte, je danes začela ponovno obratovati. V ponedeljek in včeraj delavci niso delali, danes pa se jih bo vrnilo na delo 80 odstotkov. Družba ima vpisanih okrog 600 delavcev.

Fordova stavka je prizadela tudi clevelandsko Graphite Bronze Co., ki je napovedala, da bo do konca tedna odlovlila "nekaj delavcev." Ta družba tudi izdeluje za Forda.

Pri Lamson & Sessions Co. pa predvidevajo, da se bo moralo omejiti število delovnih ur. Dolež ta tovarna ni čutila posledice stavke pri Ford Co.

George Pirinsky, glavni tajnik ASC, obsoja akcijo Justičnega oddelka

Glavni tajnik Ameriškega slovanskega kongresa George Pirinsky je objavil izjavo glede akcije justičnega oddelka, ki ga hoče deportirati. V svoji izjavi Pirinsky med ostalim pravi:

"Deportacijske postopke proti meni, ki se legalno nahajam v Zedinjenih državah 25 let, smatram v prvi vrsti za napad na Ameriškega slovanskega kongresa, pri katerem sem glavni tajnik. To so poskusi s strani Justičnega oddelka, da se strahuje Američane slovanskega porekla, ki se zoperstavljajo vojni politiki Trumanove administracije, kot jo potrjuje Severno-atlantski pakt. Še več, to je delo splošne kampanje dvostrankarskih sil reakcije, da uničijo ustavne pravice državljanov in ne-državljanov ter pahnejo deželo v vojno in fašizem.

"Ni bilo nobeno naključje, da so mene aretirali v Chicagu preteklega septembra, dan pred otvoritvijo Četrte konvencije Ameriškega slovanskega kongresa—na kateri se je zbralo 1.400 predstavnikov slovanskega ameriškega organizacij iz cele dežele, da bi izdelali borbeni program za mir. Tudi ni naključje, da so sedanji deportacijski postopki proti meni bili podvzeti v času, ko je v Washingtonu, D. C. kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti začel zasliševanja z namenom, da bi 'šmiral' našo organizacijo in vse progresivne Američane slovanskega porekla.

"V obeh primerih vidim premošeno kampanjo, da se aktivnosti Ameriškega slovanskega kongresa in vseh slovanskih organizacij vskladi s smernicami vojne politike administracije in da se prisili vse dostojne slovanske Američane—dejansko vse Američane—da bi slepo ubogali te smernice.

"Trditve Justičnega oddelka, da sem postavljen na zatožno klop za deportacijo, ker da sem član organizacije, ki zagovarja nasilno strmooglavljenje ameriške vlade, je popolnoma brez osnove. Resnica je, da smo jaz

in mnogi drugi napredni ne-državljeni bili aretirani za deportacijo radi naših političnih prepričanj in radi naše borbe za mir in prijateljstvo z vsemi miroljubnimi ljudstvi, v mojem slučaju z ljudstvi Sovjetske zveze in ostalih slovanskih dežel.

"Bil sem aretiran in proti meni se je podvzelo korake za deportacijo, ker sem kot izvršni tajnik Ameriškega slovanskega kongresa ostro govoril proti politiki Trumanove administracije in njenih republikanskih kolaboratorjev, da bi se vrnilo na oblast bivše nacistične industrije in militariste, ter tako ponovilo zločinsko glupost po prvi svetovni vojni, ko je ameriška in angleška finančna pomoč pomagala zgraditi Hitlerjevo vojno mašino.

"Predvsem pa sem bil aretiran in se me hoče deportirati, ker sem se skupaj s vsemi člani Ameriškega slovanskega kongresa in ostalimi demokratičnimi organizacijami boril, da bi se vrnil na pota Rooseveltove politike prijateljstva in sodelovanja med ameriškim ljudstvom in ljudstvi slovanskih ter ostalih miroljubnih držav.

"Nameravam nadaljevati borbo za to politiko prijateljstva in trajnega mira, ki sloni na popolnem uničenju fašizma. To je, po mojem prepričanju, edina pot v mir; to je kar sta Jalta in Potsdamska deklaracija obljubili ljudstvom, ki so se borila proti nacističnemu napadalcu.

"Čvrsto sem prepričan, da bo prijateljstvo in sodelovanje med 145.000.000 Američanov in več kot 300.000.000 Slovanov—dveh glavnih sil, ki sta prispevali za poraz sil Osišča—vodilo v prijateljstvo in sodelovanje vseh miroljubnih ljudstev in v trajni, demokratični mir."

Woodward, Iowa.—Pri družini Tony in Sally Ausich v naselbini Galva, Ill., so se oglasile rojenice in pustile prvorojenka Mary Ann.

Nemška skupščina izvolila glavno mesto nove države

BONN, 10. maja.—Ustavodajna skupščina Nemcev, ki živijo v treh zapadnih okupacijskih zonah, je danes izvolila mesto Bonn za glavno mesto bodoče ločene zapadno-nemške države.

Dva komunistična delegata nista volila, ker se nemški komunisti ne strinjajo z ustavo, ki je bila odobrena v nedeljo in ne z načrti, da se ustanovi separatno državo. Ogromna večina Nemcev zahteva enotno nemško državo z vključeno sovjetsko okupacijsko zono, toda zapadnim silam se mudi, da bi čimprej organizirale na zapadu novo državo.

Mesto Bonn ima 100.000 prebivalcev. Ameriške okupacijske oblasti so želele, da bi Frankfurt bil glavno mesto, dočim so Angleži zagovarjali Bonn, ki se nahaja v njihovi zoni.

Bonn je bil težko poškodovan v vojni. V njegovi okolici ni razvita industrija, pač pa ima samo mesto kulturno zgodovino. Med ostalim se je tu rodil znani nemški skladatelj Beethoven.

Gen. Clay hvali novo ustavo zapadne Nemčije

BERLIN, 10. maja.—Ameriški vojaški poveljnik gen. Lucius D. Clay je danes izjavil, da bi Zedinjene države želele videti združeno Nemčijo pod pogojem, da bi vsi njeni deli imeli zagotovljene svobode, kot jih to predvideva "Bonnska ustava."

Clay je govoril na poslovnem banketu ekonomskega sveta dveh zapadnih zon v Frankfurtu.

Nemški predsednik sveta dr. Erich Koehler je tudi imel govor, v katerem je med ostalim zagovarjal gen. Claya, naj predsednika Trumanu obvesti, da Nemci želijo združeno Nemčijo.

KITAJSKI KOMUNISTI ZOPET NAPREDEJUJO

SANGAJ, 10. maja.—Sile ljudske (komunistične armade), ki štejejo do 200.000 mož, so danes obnovile napad proti Sangaju. Ostale komunistične čete pa so prisilile nacionaliste na umik iz mesta Hankowa v srednji Kitajski.

Poročila pravijo, da je gen. Pai Chun-hsi, poveljnik nacionalistične posade v Hankowu, začel umikati svoje 300.000 mož broječe čete na jug proti Cantonu, da bi se izognil pasti, ki mu jo nastavlja komunisti.

Obnovljeni napad komunistov na Sangaj se je začel snoči in še vedno traja. Komunisti so baje prišli do Katinga, ki se nahaja 22 milj severno-vzhodno od Sangaja in zavzeli Kunshan, ki je od največjega mesta Kitajske oddaljen 30 milj.

GANDHIJEV SIN PRIŠEL V AMERIKO

NEW YORK, 10. maja.—Najstarejši sin indijskega voditelja Gandhija (ki je bil lani umoren), je prišel v Zedinjene države.

Manilal Gandhi je star 56 let, po poklicu pa je urednik indijskega časopisa v južni Afriki. Izjavil je, da se hoče seznaniti z delom organizacije Združenih narodov in potovati po Ameriki.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Protesti v Angliji ker bo princeza obiskala sv. Očeta

LONDON, 10. maja.—Angleški protestantovski voditelji so danes izjavili, da bo princeza Margareta s svojim sestankom s papežem Pijem XII. kršila osnovni akt angleške ustave.

Predstavniki organizacije "Truth Society" je izjavil:

"Ko bo princeza videla papeža, bo s tem kršila točko v Bill of Rights, ki določa, da ne sme nobeden član angleške kraljevske hiše imeti zveze s sv. stolico ali pa rimsko cerkvi."

Predstavniki je izjavil, da je Bill of Rights bil podpisan po nekrvavi revoluciji leta 1688 in vsaka kršitev bi lahko imela težke posledice.

Druga protestantovska organizacija "Church Association" je tudi protestirala proti sestanku, rekoč da je popolnoma brez potrebe, da bi Margareta za časa svojega bivanja v Italiji šla pogledat sv. Očeta. Predstavniki te organizacije je rekel, da je leta 1923, ko sta stari oče in stara mati princeze Margarete bila na obisku v Vatikanu, prišlo do ogorčenih protestov v Angliji.

"V Royal Albert Hallu je bil prirejen masni shod, zadevo pa se je obravnavalo v parlamentu. Uradno so nam povedali, da je bila dolžnost njegovega veličanstva, ko je bil v Rimu, da je obiskal papeža, radi velikega števila rimsko katoliških podanikov, ki jih ima. Ne vidimo pa, zakaj bi to veljalo za princezo."

Princeza pa se medtem pripravlja za sestanek s papežem. Po običaju, ki velja za vse žene, bo oblečena v dolgo črno obleko, imela bo črni pajčolan in črne čevlje.

Komunisti v teh ceremonijah vidijo popolnoma politični motiv.

SOVJETSKI FILM O STALINGRADSKIM BITKI

MOSKVA, 10. maja.—V sovjetskih gledališčih so začeli kazati novi dokumentarni film "Stalingrad," ki med ostalim kaže, da je nemška ofenziva v poletju 1942 bila mogoča samo, ker zapadne sile niso držale besede, da bodo izvršile invazijo v Evropo.

V filmu se vidi sovjetskega premierja Stalina, bivšega angleškega premierja Churchilla in pokojnega ameriškega predsednika Roosevelta.

Poleg velike bitke za Stalingrad je podano tudi politično ozadje. Film zavzema prijateljsko stališče napram Rooseveltu, ki da je bil naklonjen invaziji, dočim sta se temu zoperstavljala Churchill in gen. Marshall, ki sta upala, da bodo Nemci izčrpali sovjetsko armado.

VRATA MIRU SO BLIZU MENI TRUMAN

WASHINGTON, 10. maja.—Predsednik Truman je nocoj izjavil, da se svet približuje "vratam miru." To kratko izjavo je Truman podal za skupino demonkratov, ki so zbirali prispevke za volilno kampanjo preteklega novembra.

Pred tem je Truman pol ure govoril z glavnim rabinom Izraela dr. Isaacom Herzogom. Govorila sta o "miru in bratstvu vseh ljudi." Predsednik je izjavil, da so ti njegovi pogovori z židovskim rabinom bili zelo zanimivi.

FRANCOVA ŠPANIJA IMA VEDNO VEČ ZAGOVORNIKOV V SENATU

Želeli bi, da se upostavijo redne diplomatske zveze in da se Španijo vključi v Severno-atlantsko zvezno

WASHINGTON, 10. maja.—Danes je prišlo v senatu do trpkih kritik politike Državnega oddelka napram fašistični Španiji, ko je skupina senatorjev, tako republikanskih kot demokratskih, začela povpraševati, zakaj še vedno niso obnovljeni diplomatski odnosi s Francos.

Skupino senatorjev vodi demokrat iz Texasa Tom Connally, ki je predsednik odbora za zunanje odnose.

Connally je zahteval, da Državni oddelk takoj obnovi polne diplomatske odnose s Španijo. To bi bil prvi korak k vključitvi Španije v Marshallov načrt in Severno-atlantsko vojaško zvezo.

V senatnih debatah se je hotelo vedeti, zakaj ameriški delegat ni glasoval v Političnem odboru Z. N. preteklo soboto, ko je bilo odglasovano, da se vsaki državi članici pusti po volji če hoče ali pa ne poslati svoje diplomatske zastopnike v Madrid. Resolucija Z. N. iz leta 1946 je svetovala članicam, naj ambasadorje ne pošiljajo v Španijo, dokler je na oblasti fašistični režim Franca.

Senatorji zahtevajo, da se Francu da posojilo

Francovi Španiji naklonjeni senatorji želijo tudi vedeti, kakaj Zedinjene države dosedaj niso priznala fašistični režim Franca in kakaj Državni oddelk meni, da bi odobritev posojila Španiji pomenilo slabo investicijo.

Senatorji končno zahtevajo, da državni tajnik Dean Acheson pojasni to "tajinstveno" politiko napram Španiji.

Nihče pa ni v senatu sprožil vprašanje, zakaj se kar naenkrat nekateri senatorji tako vneto zavzemajo za fašistično Španijo, kateri Zedinjene države niso bile preveč naklonjene, odkar je s pomočjo Hitlerja in Mussolinija v civilni vojni pred več kot desetimi leti zmagal fašistični diktator Franco. Amerika ni od leta 1945 imela nobene ambasadorja v Madridu, toda zadnje čase so mnogi znani zagovorniki Španije in vojaške ter kongresne skupine odhajale "proučevati" položaj v Španiji.

Amerika ima v osebi Paula Culbertsona svojega predstavnika v Madridu, toda Culbertson ni ma naslova ambasadorja.

Do ostrih kritik v senatu je prišlo, ker ameriški delegat ni glasoval za omilitve resolucije Z. N. iz leta 1946 in ker je ameriški delegat Ray Atherton zanikal, da namerava jo Zedinjene države poslati Francu vojaško pomoč. Senatorji menijo, da je ta politika zgrešena.

Kot izgleda bo kmalu prišlo do velike kampanje, katere namen je, da se Španijo obravnava kot zaveznico, ne pa kot sovražnico. V Ameriki je tudi izven senata veliko število vplivnih ljudi, ki so vedno bili naklonjeni fašističnemu režimu generalisima Franca. Sama Španija pa je zadnje čase začela z veliko propagandno kampanjo po Zedinjenih državah in troši za te namene velike vsote denarja.

Kampanja za Franca potom javnih anket

V zvezi s kampanjo za priznanje fašističnega režima Franca so značilne tudi tako imenova-

ne "javne ankete," katerih namen je, da vplivajo na javno mnenje, kar je že ob priliki volilne kampanje povedal tudi predsednik Truman.

Gallupov urad za "ugotavljanje javnega mnenja" je razpisal anketo, s katero povprašuje "javno mnenje," če bi se Španijo radi "zemljepisne in strateške" važnosti moralo povabiti v Atlantsko vojaško zvezo.

Dr. Gallup, ki je med ostalimi lani pred novembrskimi volitvami na osnovi takšne ankete ugotovil, da bo za predsednika izvoljen republikanski kandidat gov. Dewey, je sporočil, da je 23 odstotkov volilcev za vključitev Španije v Atlantsko zvezo, 23 jih je proti, 12 pa jih ni izrazilo svoje mnenje. Poleg tega pa je 42 odstotkov volilcev, ki so izjavili, da sploh nimajo pojma, kakšen je Francov režim v Španiji.

Značilen je odstotek volilcev, ki pravijo, da niso poučeni o Francovem režimu. Malo je časopisov, ki odprto povejo resnico — da je ta režim prišel na oblast s pomočjo Hitlerja in da je po svoji obliki popolnoma fašističen. Toda kaj če je fašističen — glavno je, da je "proti komunizmu!"

Z. N. RAZMOTRIVAJO O NAPADU NIZOZEMSKO

LAKE SUCCESS, N. Y., 10. maja.—Politični odbor Združenih narodov je včeraj začel razmotrivati o vojni, ki jo je Nizozemska sprožila proti Indoneziji in sicer potem, ko je odobrila prošnjo židovske države Izrael, ki želi postati članica organizacije.

Akcijo Združenih narodov radi imperialističnega napada Nizozemske zahtevajo države vzhodne Evrope. Nekatere članice pa bi hotele, da se zadevo preloži do jesenskega zasedanja Združenih narodov. Preložitve sta formalno predlagali Avstralija in Indija, članici, ki sta prav za prav zadevo predložili organizaciji Združenih narodov.

Izrael bo Generalna skupščina verjetno prihodnji teden odobrila za 59. članico organizacije.

JUGOSLAVIJA PREMAGALA AVSTRIJO V TENISU

DUNAJ, 9. maja.—Jugoslavija je danes v tekmi za Davis cup (svetovno prvenstvo v tenisu) premagala Avstrijo. Dobila je 4 igre, Avstrija pa eno. Največ izgledov za zmago v Evropi imata Češkoslovaška in Jugoslavija.

ČASTITE SESTRE OB SOJENE V NOVO MESTU

NOVO MESTO, 8. maja.—Ljudska sodnija v Novem mestu v Sloveniji je obsodila na štiri leta zapora štiri čestite sestre, ki so za časa vojne vohunile za Italijo in potom nekega duhovnika obveščale italijanske okupatorje o akcijah partizanov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

BORBA BURMANKEGA LJUDSTVA

V primeri z ostalimi azijskimi kolonijami pod gospodstvom britanskih monopolistov je Burma (ali Birma) majhna dežela. Meri le 700,000 kvadratnih kilometrov in ima 17 milijonov prebivalcev, od katerih je večina (10 milijonov) Burmancev, ostali pa: Karenci (1,500,000), narod San ali Thaj (okoli milijon) in drugi manjši narodi in plemena. V Burmi živi tudi okoli en milijon priseljenih Indov in okoli 200,000 Kitajcev. Od Evropejcev so tam predvsem Angleži, ki jih je okoli 30,000.

Prebivalci Burme se v glavnem ukvarjajo s poljedelstvom, v planinskih krajih tudi z živinorejo. Industrijski proletarijat (okoli 150,000 industrijskih delavcev in rudarjev) je še mlad, ker so Britanci desetletja dušili industrijski razvoj dežele, oziroma ga pospeševali le v skladu s svojimi izkoriščevalskimi interesi.

Britanci so začeli prodirati v Burmo v začetku preteklega stoletja, potem ko so utrdili svoje gospodstvo v Indiji. Zaradi srditega odpora Burmancev je trajalo zasluževanje dežele več desetletij. Šele leta 1888, je končno indijski podkralj uradno objavil, da je Burma priključena k Indiji, hkrati pa tudi Britanskemu Imperiju. Tako je ostalo do leta 1937, ko je bila Burma od Indije odcepljena in razglašena za novo britansko kolonijo. Med vojno so Burmo okupirale japonske čete, po vojni so se tja vrnili stari gospodarji.

Ce sedaj zapišemo, da je Burma izredno bogata dežela, z mnogimi dragocenimi surovinami, a da na drugi strani zaradi lakote in bede umre v tej deželi letno na tisoče in desetisoče ljudi, potem nismo povedali ničesar, kar ne bi veljalo tudi za druge kolonije britanske "družine narodov."

Britanske in indijske družbe so absolutni gospodarji dežele, le-tam pa so bajni profiti smoter in cilj vseh nehanj. Burma je zanje prava obljubljena dežela. Splošno znano dejstvo je, da se v Burmi velikim kapitalističnim družbam investirani kapital amortizira že v nekaj letih, nekod celo v nekaj mesecih. Burma je bila torej za angleške družbe prava obljubljena dežela, kolonialni fevd, kamor so brez večjih stroškov in brez posebne tehnične opreme služili milijone. Izkoriščanje burmanskih bogastev je bilo zato rezervirano za ozek krog najvplivnejših angleških monopolistov, tesno povezanih s Cityjem in njihovimi političnimi varovanci.

Dejansko v Burmi še danes gospodari pet angleških družb, ki so si nagrabile večji del naravnih bogastev, so lastnice prometnih sredstev in imajo v svojih rokah trgovino in finance.

Družba Steel Brothers and Company iz Londona ima monopol nad trgovino z rižem, glavnim pridelkom dežele (sedem milijonov ton letno), od katerega je odvisna obstojna večina prebivalstva, in od katerega gre nad polovico pridelka za izvoz.

Družba Bombay-Burma Trading Corporation iz Londona je izključni lastnik gozdnega bogastva dežele, ki zavzema v proizvodnji tikovine (indijski hrast) za potrebe ladjedelništva prvo mesto na svetu.

Angleška družba Irrawaddy Flotilla Company je lastnik reke Iravadi, ki teče sredi dežele od severa proti jugu in je plovna v dolžini 1,440 kilometrov; 600 parnikov družbe Irrawaddy opravlja ves potniški in tovorni prevoz po tej reki. Ta družba je bila tudi neposredno udeležena pri zavojevanju dežele v preteklem stoletju. Njene ladje so prevažale čete, ki so jih pošiljali Angleži, da ukroto burmansko ljudstvo. Tudi morski in zračni promet je v njenih rokah.

Skoraj vsa precej bogata ležišča kositra, srebra, svinca, cinka, volframa (največja proizvodnja za Kitajsko, ki je prva na svetu) in bakra so last četrte angleške družbe Burma Corporation Limited.

Petrolejska ležišča dežele pripadajo družbi Burmah Oil Company, ki je najvplivnejša v deželi. Ta družba zalaga za nafto Indijo in britanska vojaško-pomorska oporišča v Južni Aziji.

Te angleške družbe—da ne omenjamo njihovih manj pomembnih družabnikov—so sodnik in rabelj dežele, ki že eno stoletje izjemajo burmansko ljudstvo.

Na račun Burme je vrsta angleških finančnih mogotcev skozi desetletja sijajno živela. Toda nenadoma so 17. oktobra 1947 iz Londona naznanili, da so dovolili Burmi stopiti iz britanske družine narodov in postati samostojna država. Kakor drugi podobni ukrepi angleške laburistične vlade po tej vojni—Indija in Pakistan sta dobila statut dominiona, "odrekli so se mandatu nad Palestino, priznali

UREDNIKOVA POŠTA

Slovenski film "Na svoji zemlji"

Na 25. maja, ko se bo pobaralo acesment podpornih društev, bomo obenem imeli tudi priliko posetiti prvi slovenski film, ki je došel iz Slovenije. To bo nekaj posebnega za nas, ker Slovenci, ki smo bili zmeraj pod peto tujih gospodarjev, se nismo mogli tako razvijati v napredku kakor drugi narodi, ki so bili sami svoji gospodarji. Sedaj pa bomo imeli priložnost videti film, ki je bil izdelan v Sloveniji.

Film "Na svoji zemlji" nam bo pokazal borbo naših hrabrih junakov, ki so se borili proti okupatorju in končno se osvobodili tujih in domačih izkoriščevalcev. Kaj bodo vse te slike pokazale ne moremo v naprej vedeti, zato apeliramo na vse naše rojake in rojakinje, da jih pridete pogledat, za kar vam

gotovo ne bo žal. Vstopnina bo samo 50c, preostanek bo pa šel za zdravlila bolnim otrokom in odraslim v stari domovini. Naša dolžnost je, da pomagamo našim rojakom v domovini, kajti oni so šli skozi trpljenje, ki ni mogoče primere v vsej zgodovini. Sovražnik jim je skoro vse porušil, pobral jim živino in orodje in končno jih je tepla tudi suša. Vse to moramo premisliti predno kaj očitamo, da se tam ni nič zboljšalo. Vsak prepoved je težak in skozi tak prepoved je šla tudi Amerika in končno dosegla največji "standard" življenja. In tako bodo ustvarili tudi tam sčasoma ako jih bodo pustili pri miru in jih ne bodo ovirali v njih napredku. Torej pomagajmo jim kolikor je v naših močeh, da bodo čim prej dosegli svoj program, katerega so si zažrtali.

J. K.

PROSVETNO UDEJSTVOVANJE SINDIKATOV V FLRJ

Beograd, aprila. — Vlada Federativne Ljudske republike Jugoslavije je tudi letos dodelila Zvezi sindikatov Jugoslavije 400,000,000 dinarjev za razvoj kulturno-prosvetnega in fizikalnega dela, prav tako kakor tudi za pomoč organizacijam Ljudske tehnike pri podjetjih in ustanovah. Ta velika gnotna pomoč je pomemben prispevek za povečanje in izboljšanje kulturno-prosvetne in fizikalne dejavnosti pri sindikalnih organizacijah. Skupni proračun za kulturno-prosvetno in fizikalno delo v sindikalnih organizacijah znaša v letu 1949, če upoštevamo ta prispevek in neupoštevano sredstvo Centralnega odbora iz leta 1948, skupaj 581.956,000 dinarjev. Od tega zneska se bo porabilo za kulturno-prosvetno delo 174 milijonov, za ljudsko tehniko 20 milijonov in 87 milijonov za fizikalno delo. Razen teh sredstev bodo sindikalne organizacije porabile znatne sile iz skladov vodstva in skladov, ki so pri vseh sindikalnih organizacijah.

Vzporedno z uspehi pri socialistični izgradnji naše države nenehno raste tudi življenska in kulturna raven naših narodov.

Vsota za kulturno-prosvetno delo, ki znaša nad 48 milijonov dinarjev, je določena za sindikalne šole Centralnega odbora in Glavnih odborov ljudskih republik kakor tudi za stalne sindikalne tečaje. Vsoto 56 milijonov dinarjev bodo prejela kulturno-umetniška društva in skupine, kakor se hvalijo, neodvisnost Egipta in Iraka itd.—je tudi ta dogodek sprožil silen val samohvale. Bolj dober kot so laburistični ministri, da na svetu ni moč biti; docela da so preobrazili stoletno britansko politiko; kratko in malo: likvidirali so stari britanski imperij.

Poplava lepih besed naj bi zakrila grdo stvarnost. Edino kar so laburistični ministri "preobrazili," kakor se učeno izražajo, so metode zasluževanja, brezdušno izkoriščanje pa je ostalo ali če si izposodimo izraz Leonidova, komentatorja sovjetske revije "Novaje vremja," samo rožnato so preplekali mračno pročelje britanskega imperijalizma, spolnili so njegovo tehniko, trudeč se, da bi jo vskladili z obstoječim stanjem.

Kakšno je bistvo te tolikokrat opevane in hvaljene pogodbe med angleško laburistično vlado in Burmo? Po tej pogodbi je Anglija priznala Burmi popolno neodvisnost, umaknila od tam svoje čete, se odrekla vsem teritorialnim zahtevam in celo dovolila, da Burma lahko pretrga vsako uradno vez z britansko skupnostjo narodov. Anglija je zahtevala samo nekaj "skromnih" obveznosti: Za grmom teh "skromnih" obveznosti pa tiči zajec. Burma je morala priznati svoje stare dolgove Angliji in Indiji, ki znašajo okoli 100 milijonov funtov šterlingov, plačati "primerno" odškodnino za podržavljeno angleško imovino v deželi in se obvezati, da lahko samo Anglija izvežba novo birmansko vojsko. V prestolnici Rangoonu je ostala angleška misija "za tehnične nasvete." Pogodba tudi določa, da imajo v nekaterih primerih angleške čete pravico priti na burmansko ozemlje.

Lj. P.

NOVI SLOVENSKI FILMI

V kratkem bomo v naših kinematografih gledali sedem krajših in daljših dokumentarnih filmov, ki jih je izdelalo slovensko filmsko podjetje "Triglav-film". Ti filmi so bili posneti v planskem letu 1948, tehnično pa so bili izgotovljeni v prvem četrtletju letošnjega leta. Slovenski gledalci bodo lahko ugotovili napredek naše domače proizvodnje tudi na področju kulturnega in dokumentarnega filma, kiga je naša najmlajša umetnost dosegla v takom kratkem času ob vsestranski skrbi naše Partije.

Najprej omenimo filme, ki jih bomo videli v bližnji bodočnosti. Prvi ima naslov "Partizani in tisk": to je srednjemetražni film (med 1200 do 1500m) o partizanskih kurirjih, ilegalnih akcijah in tiskarnah v okupirani Sloveniji. Scenarij je napisal France Kosmač, režijo je imel Zvone Sintič, film je snemal Milan Kumar, spremno glasbo pa je napisal Blaž Arnič. Drugi film "Jesen med trtami" je kratkometražni. Vsebinsko je zelo pomemben, saj kaže vinogradniško zadrugo v železnih dverih pri Ljutomeru ter njene zadruženike. V njem vidimo prežet napredov in zadružniškega življenja viničarjev-zadružnikov, ki so postali gospodarji na zemlji, kjer so nekoč tlačanili. Scenarij za ta film je napisal Anton Ingolič, režija je bila v rokah Franceta Kosmača, snemal je Metod Badjura, dočim je glasbo napisal Marijan Lipovšek. Kratkometražni film "Jetika in borba proti nje", po scenariju Lojzeta Gošarja in v režiji Mirka Groblerja kaže kontrast med zdravstveno skrbjo v stari Jugoslaviji in v novih pogojih socialistične domovine. Film je posnel Marjan Pfajfer, glasbo je zložil Matija Bravničar. Zelo zanimiv bo kratkometražni dokument o prastarih ostankih kurentovanja, ki se je najbolj ohranil v nekaterih vaseh na Ptujskem polju ter ima zato pomembno folkloristično vrednost. Film, ki ima naslov "Kurentovanje na Ptujskem polju" je režiral Zvone Sintič, posnel ga je Milan Kumar, glasbo pa piše Ciril Cvetko. V filmu so tudi originalni sinhroni posnetki. V dokumentarnem filmu bomo videli tudi delo in napore zagorskih rudarjev. Kratkometražni film "Med zagorskimi rudarji" je po scenariju in v režiji Ernesta Adamiča posnel Rudi Vavpotič, glasbo pa je napisal Pavel Sivčič. V tem filmu bomo videli pestro sindikalno in kulturno življenje naših zagorskih rudarjev. Zelo bo zanimiv tudi kratkometražni film "Ptuj", ki ga je režiral Zvone Sintič, posnel Milan Kumar, glasbo pa napisal Mitja Zebre. V njem bomo na podlagi dokumentov ptujškega muzeja, listin in slik dobili prežet zgodovine mesta Ptujja in okolice. Kulturno-dokumentarni film "Slovensko Primorje" nam bo govoril o koščku slovenske zemlje in o njeni borbeni zgodovini. Zanj je scenarij napisal France Bevk. Film je režiral in posnel Metod Badjura, glasbo pa je napisal Matija Bravničar.

Poleg teh filmov izide v kratkem tudi Obzornik št. 33 z reportažo o Prešernovem tednu in s posebno točko "Kaj je s to kom?" Prvo točko je režiral Ernest Adamič, posnela pa Metod Badjura in Tone Smeh. Druga točka je filmski feljton Katarine Spurove, v katerem je mnogo sinhronih posnetkov; režiral pa je France Kosmač, snemal Ivan Marincšek, glasbo pa je napisal Bojan Adamič. To je kratek pregled filmov, ki so že gotovi in jih bomo kmalu videli. Ustavimo pa se še nekoliko pri planu "Triglav-filma" za letošnje leto. Letos bomo začeli snemati in delo posneli tri slovenske celovečerne umetniške filme, o čemer bomo pozneje več poročali. Poleg slovenskih umetniških filmov pa bomo izdelali še dva srednjemetražna, 7 kratkometražnih dokumentarnih filmov in 7 Obzorikov, v proizvodnji ozkega filma pa je v načrtu 8 krajših filmov, prvenstveno poučne vsebine.

"Hidrocentrale in melioracije" bo srednjemetražni film, ki ga bo ekipa snemala v vseh republikah; to bo prvi film, ki ga bo slovensko filmsko podjetje izdelalo v zveznem obsegu. Po zamisli Ivana Sinkovca bo film režiral Ernest Adamič, posnel pa Rudi Vavpotič. Prav tako zveznega značaja bo kratkometražni film "Skrb za delavca", ki ga bo po scenariju Božidarja Zakrabskega režiral Mirko Grobler, posnel pa Franc Cerar. Srednjemetražni film "Prekmurje" ima za osnovo scenarij Katarine Spurove (režira Zvone Sintič). To bo film o življenju in delu Prekmurcev s težiščem na melioraciji pokrajine in na borbi za socializem na vasi. Dobili bomo tudi štiri kratkometražne filme iz našega kulturnega življenja. "Prešeren" bo film o velikem pesniku, na osnovi reportažnega materiala s sprovod 100. letnice njegove smrti — narejen bo na podlagi scenarija Ernesta Adamiča in v režiji Franceta Kosmača (snemal Metod Badjura). Prav tako bo na reportažnem materialu zgrajen film "Ivan Cankar" o delu in življenju velikega pisatelja in borca za socialno pravičnost (scenarij in režija Boris Režek, snemalci Milan Kumar). "Glasbeno življenje v Sloveniji" bo filmski prežet glasbenega ustvarjanja na deželi in v mestu, o skrbi ljudske oblasti za glasbeni naraščaj in napredek glasbene kulture. Film "Trideset let Drame" je že posnet po scenariju in režiji Jožeta Galeata. Posnel ga je Ivan Marincšek, glasbo pa je skomponiral Marjan Lipovšek. Naslov pove, da bo film prikazal razvoj in današnje višino slovenske Drame, v kolikor je to mogoče zajeti v kratkem filmu. Značilnost tega filmskega dela je množica sinhronih posnetkov in raznih pomembnih del, ki jih je vprizorila naša Drama, pri čemer se seznanimo z najpomembnejšimi ustvarjalci naše odrske umetnosti. Reportažni značaj bo imel gradnji film "Nova Gorica" o gradnji in rasti novega središča Slovenskega Primorja. Režiral bo Jane Kavčič, snemal pa Tone Smeh. "Zimski šport v Planici 1949" je razgiban kratkometražni film o našem zimskem športu, o drsanju, hokeyju, slalomu in plezanju ter ima svoj vrhunec v dogodkih Planiškega tedna. V glavnem je že posnet. See-

narij in režija sta Igorja Pretnarja, glavni snemalec je Rudi Vavpotič, snemali pa so tudi Viki Pogačar, Tone Smeh in Franc Cerar.

Na koncu omenimo samo še z naslovi vsebino naših bodočih sedmih Obzorikov: Med mladimi Brkinci, Alpinistika, Tovarna dekorativnih predmetov, Strokovno šolstvo, Investicije v kmetijstvu, Fizikalno taborišče, Izpolnitev plana v kmetijstvu, Regulacija Pšate, Vzgoja filmskega kadra, Prekop narodnih herojev, Traktorske postaje, Življenje v obdelovalni drugi, Zadrugi domovi, Izpolnjevanje petletnega plana v industriji. Odprt pa je prostor še za druge aktualne teme. Tak je letošnji proizvodni načrt Triglav-filma, zahteval bo velik napor celotnega kolektiva po umetniški, organizacijski in materialni strani. Pester je in zahteven ter dokazuje živo ustvarjalno silo te naše najmlajše umetnosti.

VIHAR NAD AZIJO

Azijske dežele, od katerih so bile mnoge zelo pomembne že v najstarejših časih naše zgodovine, so v 19. stoletju postale glavno pozorišče bojev imperialističnih držav. Ogromna prirodna bogastva Indije in Kitajske so že od nekdaj mikala imperialiste. Začeli so borbo za tržišča Azije in za uveljavljanje politične in gospodarskega vpliva. Izoblikova se je najstrašnejši način izkoriščanja, kolonialni sistem. Do prve svetovne vojne se je bila glavna borba za tržišča v Aziji med Anglijo, Ameriko, carsko Rusijo, Japonom in Nemčijo. Po drugi svetovni vojni pa je Amerika popolnoma izrinila angleški in japonski vpliv in polagoma monopolizirala v svojih rokah vso trgovino Daljnega vzhoda. Anglija je bila prisiljena, da se umakne v področje Indijskega oceana. Petroleji Indonezije, ogromne plantaže kavčuka na Malajski Siamu in Indikine, ogromna polja bombaža v Indiji in Pakistanu itd., vse to ogromno bogastvo je še danes tisto, kar vzbuja pohlepnost imperialističnih držav.

Prodiranje imperializma v dežele Azije je na eni strani ustvarilo razred maloštevilnih domačih kapitalistov, oderuhov, trgovcev, veleposrednikov, na drugi strani pa stomilijonske množice najbolj bednega proletariata, ki si ga je sploh mogoče zamisliti. Tak nasprotje so rodila vrsto revolucij in uporov bednega delovnega ljudstva proti nasilju. Najmočnejši val se je utrgal na vzhodnem robu azijske celine, torej na Daljnem vzhodu, na Kitajskem. Po za sluhah kitajske ljudske armade in njenih zmag je sistem kolonialnega izkoriščanja azijskih narodov pri koreninah nažrt. Na Kitajskem je gotovo že tudi odločilno zlomljen. Vstal je vihar, ki bo z nezadržno silo prekrizal račune imperialistov, ki so hoteli še naprej ne le izkoriščati bogastva teh dežel in njihovo celono delovno silo, marveč tudi napraviti iz njih vojaška oporišča za nov pohod proti ljudstvu.

V "Enakopravnosti" dobite redno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Dva motiva iz filmskega Obzornika

MOST NA DRINI

Prinašamo odlomek iz romana "Most na Drini," ki ga je napisal znani bosanski pisatelj Ivo Andrić, predsednik Zveze jugoslovanskih pisateljev in član Srbske akademije.

Prva podoba mosta, ki je bilo sojeno, da bo uresničena se je vklesala, seveda še v povsem nedoločeni in megleni obliki, nekoga jutra 1516. leta v domišljiji desetletnega dečka iz sosednje vasi Sokolovići, ki so ga gnali tod mimo, iz njegove vasi v daljnji, svetli in strašni Stambol.

Tisti novemski dan je pripeljal na levi breg reke dolga procesija obloženih konj in se ustavila, da bi prenočila. Janičarski aga se je v oboroženim spremstvu vračal v Carigrad, potem ko je po vaseh vzhodne Bosne nabral določeno število kršćanskih otrok za janičarje.

Šest let je že poteklo, kar so zadnjič pobirali ta krvni davek, zato je bila takrat zbira lahka in velika; brez težav so našli potrebno število zdravih, bistrh in čednih dečkov, med 10 in 15 letom, čeprav so mnogi skrivali otroke po gozdovih, jih učili, naj se delajo neumne ali šepaste, in jih oblačili v čurje in puščali v nesnagi, samo da bi preslepili ago pri izbiranju. Nekateri so celo pohabili svoje otroke tako, da so jim odrezali prst na roki.

Izbrane dečke so odnašali v dolgi procesiji, na majhnih bosanskih konjčkih. Na konju sta bili pritrjeni dve pleteni košari, kakor jih rabijo za sadje; na vsaki strani je visela ena in v vsako košaro so posadili po enega dečka in mu dali majhno culo in obilico pite, zadnje kar je ponesel iz domače hiše. Iz teh košar, ki so se enakomerno poribavale in škripale so kukali sveži in prestrašeni obrazi ugrabljenih dečkov. Nekateri so čez konjske hrbte kar se da dolgo gledali domači kraj, drugi so jedli in jokali hkrati, tretji so spalili, naslanjaje glavo na tovrstna sedla.

V določeni razdalji za zadnjimi konji so v tej nenavadni karavani koračili posamič in sope stariši ali sorodniki teh otrok, katere so za vselej vodili iz doma, da jih v tujem svetu obrežajo in poturčijo, da pozabijo na svojo vero, svojo domačo vas in svoje poreklo in da preživijo svoje življenje v janičarskih oddelkih ali v kakih drugi, višji cesarski službi.

Bile so to po večini ženske, največkrat babice ali sestre ugrabljenih dečkov. Kadar so se preveč približale, so jih agovi konjeniki razgnali in tepli s svojimi biči, ali pa so med glasnim kričanjem poganjali svoje konje mednje. Tedaj so se razbežale in se poskrile v gozd ob poti, kma-

lu nato so se znova zbrale v procesiji in se trudile, da bi s solznimi očmi zagledale še enkrat nad košaro glavo otroka, ki ga ženo z doma. Zlasti matere so bile vztrajne in jih ni bilo mogoče zadržati. Drvele so, silovito tepetale po blatu, nič jim ni bilo mar, kam stopijo, prsi so se jim sprostile in razgalile, lasje razkuštrali, na vse okrog sebe so pozabile; nekatere so začele peti in žožiti, kakor da bi jim kdo umrl, druge so stokale, kot bi se jim bilo zmešalo, ali tulile, kakor da bi jim kdo v porodnih bolečinah trgal drob. Zaslepilo jih od joka in so natele na biče konjenikov. Nekateri med njimi so skušale razločno zaklicati ime svojega sinčka in mu dati kar koli, kar je mogoče izraziti z dvema besedama: ali zadnje priporočilo, ali opomin za na pot.

"Rade, sinek, ne pozabi matere!..."

"Ilija! Ilija! Ilija!" je klicala druga žena in obupno iskala s pogledom znano, ljubljeno glavo, ponavljajoč nenehoma to besedo, kakor da bi hotela urezati otroku v spomin to ime, ki mu ga bodo že čez nekaj dni za vselej vzeli.

Te ženske so pogostoma zaoštarjale; utrujene od hoje in preganjane od udarcev, so druga za drugo odnehale, ker so uvidele, da je njihov trud zaman. Tu, na višegrskem brodu, so morale ostati tudi najtrdovratnejše, ker jih na brod niso pustili, čez vodo pa ni bilo mogoče. Tu so lahko mirno sešede na bregu in jokale, ker jih ni nihče več podil. Čakale so kakor okamenjele, brez občutka za lakoto, žejo in mraz, dokler niso na drugem bregu še enkrat zagledale dolge procesije konj in konjenikov, ki se je pomikala proti Dobrunu, in v njej še enkrat vsaj v slutnji opazile svojega otroka, ki se je odmikal njihovim očem.

Tisti novemski dan je v eni izmed mnogostevilnih košar molčal in s suhim očmi gledal okrog sebe temnopolti, desetletni deček, doma iz visoko ležeče vasi Sokolovići. V premraženih, rdečih roki je drl majhen zakrivljen nožič in ves raztresen rezljaj nekaj v rob svoje košare, vendar je hkrati opazoval vse, kar se je dogajalo okrog njega. V spomin so se mu vtisnili kamniti breg, obrastek z redkimi, golimi, siromašno sivimi raki, pohabljeni brodar in napol polomljeni mlin, poln pajčevin in prepriha, v katerem so moral prenočiti, preden se jim je vsem posrečilo priti čez kalno Drino, ki so nad njo krakale vrane.

Kakor nekaj telesno neprijetnega nekje v njem samem—kot črna zarezka, ki kdaj pa kdaj za eno ali dve sekundi pretrga prsi na dva dela, da močno zaboli—je dečku ostal spomin na ta kraj, kjer je cesta pretrgana, kjer se brezup in dolgočasje uboštva zgoščujeta in sesedata na kamnitih bregovih reke, čez katero je prehod težak, drag in negotov. To je bilo ranljivo in bole-

če mesto te sicer hribovite in revne pokrajine, kjer postaja nesreča javna in očitna, kjer se mora človek ustaviti pred premočjo elementov in kjer osramočen zavoljo svoje onemoglosti spozna, in še jasneje uvidi lastno in tuje uboštvo in zaostalost.

Vse to se je v njem zložilo in izenačilo s tisto telesno neprijetnostjo, ki se je zagrizla v dečka tega novembra dne, in ga kasneje nikdar več ni popolnoma zapustila, čeprav je spremenil življenje in vero, ime in domovino.

Kaj se je pozneje zgodilo s tem dečkom v košari, pripovedujejo vse zgodovine v vseh jezikih, in o tem vedo več v širokem svetu kakor tu, pri nas. Ščaso-ma je postal mlad in hraber silahdar na sultanovem dvoru, pa kapudan paša in potem carski zet, vojskovodja in državnik svetovnega slovesa. Mehmed paša Sokoli, ki se je večidel zmogoslavno bojeval na treh celinah, razmaknil meje turškega cesarstva, ga zavaroval na zunan in z dobro upravo ukrepil na znotraj. V teh nekaj več kakor šestdesetih letih, je služil trem sultanom, doživel v dobrem in v hudem to, kar doživi le redki in izbrani in se povzpeli na nam neznan vrhunec moči in oblasti, kamor pridejo in kjer se obdrže le redki.

Ta novi človek, ki se je izgradil v tujem svetu, kamor tudi z mislijo ne utegnemo spremljati, je moral pozabiti na vse, kar je bil pustil v deželi, iz katere so ga nekoč odpeljali. Brez dvoma je pozabil tudi na prehod čez Drino pri Višegradu; na pusti breg, na katerem drhte popotni ljudje v mrazu in negotovosti, na počasni črvojedni brod, na čudaškega brodnika, in na lačne vrane nad kalno vodo. Toda tisti občutek neprijetnosti, ki je ostal v njem, od vsega tega, ni nikoli docela izginil. Nasprotno, z leti in strastjo se je vedno pogostje oglašal; vedno ista črna zarezka, ki spreleti prsi in jih preseka s posebno, tako znano bolečino mladosti, ki se tako jasno razlikuje od vseh muk in bolečin, kar jih je prinašalo kasnejše življenje.

Takrat je vezir zaprtih oči čakal, da izgine črna zaveza in da bolečina poneha. V enem takih trenutkov mu je prišlo na misel, da bi se rešil tega neugodnega občutka, če bi odstranil tisti brod na daljni Drini, ob katerem se zbirajo siromaščina, in nesreče vseh vrst in se neprestano kopičijo ter bi premostil strma bregova in hudobno vodo med njimi, povezal oba konca ceste, ki je tukaj pretrgana, in za vselej varno zvezal Bosno z vzhodom in mesto, odkoder je doma, z mesti, kjer je živel. Tako je bil on prvi, ki je za hip, meže z očmi ugledal močni in vitki obrisi velikega kamnitega mostu, ki bi ga bilo treba zgraditi na tem mestu.

Še tisto leto so začeli na vezirjev ukaz in na njegov račun zidati velik most na Drini.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Začeli smo izdelovati trajne vžgalice

Iz Osijeka poročajo, da bodo v maju prišle v prodajo prve trajne vžgalice, kakršnih doslej niso izdelovali še nikjer na svetu.

Nove vžgalice se bodo nekoliko razlikovale po obliki od sedanjih navadnih in bodo 10 centimetrov dolge. Eno samo vžgalico bo mogoče uporabiti okrog stokrat. Trajna vžgalica gori bolje kakor navadna, veter je ne ugasne tako lahko in po-časi dogoreva.

Trajne vžgalice so poskušali

v nekaterih kapitalističnih državah že večkrat uvesti v proizvodnjo. V Zedinjenih državah Amerike so izdelali že več vrst takšnih vžgalic, ki pa se zaradi številnih napak niso uveljavile, tako da jih niso začeli izdelovati na debelo.

V naši državi so že v začetku leta 1947 v inštitutu za industrijska raziskovanja v Zagrebu začeli proučevati kemično sestavo vžgalic, ki bi jih bilo mogoče po večkrat prižigati. Prvi poskusi niso bili uspešni.

Potem je nalogo prevzel ing. Slavko Kovačević. V inštitutu so pridobili met-aldehid, ki smo ga prej uvažali. Ing. Vrbaški pa je izdelal paraturo za proizvodnjo met-aldehida, ki je osnovna snov za izdelavo trajnih vžgalic. V začetku tega leta so v Zagrebu izdelali že večje količine met-aldehida. Ing. Jeger je predložil zamisel novega stroja za proizvodnjo nove vrste vžgalic. Takšen stroj izdelal v osmih urah okrog 20.000 vžgalic.

Ing. Kovačević je naredil do tri tisoč poizkusnih zmesi, dokler se mu končno ni posrečilo sestaviti kemične formule za trajno vžgalico. Dosedanje vrste trajnih vžgalic, ki so jih skušali uvesti v kapitalističnih državah, so sestavljene iz več plasti, kar povzroča velike težave pri proizvodnji. Naše vžgalice pa so izdelane iz enotne snovi.

Pri raziskovalnem delu je sodeloval tudi mladi laborant Čizmek, ki je bil leta 1947 še vrtar v inštitutu. V tovarni za suho destilacijo v Tesliku je proučil, ali je mogoče pridobivati čisti met-aldehid, kakršen bi ustrezal za izdelavo trajnih vžgalic. Čizmek je dobro opravil svojo nalogo. Iz domačih surovin bo mogoče izdelovati čisti, beli del-aldehid. Nova vrsta vžgalic ne bo iz lesa. Prihranili bodo mnogo pri surovinah in delovnih močeh. (Po "Radu")

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Holland Tulip Time

HOLLAND, MICHIGAN—Tulip time in Holland, Michigan, nationally famous Festival scheduled for May 18-21, promises to be bigger, more picturesque, and to have a greater entertainment appeal than any in the past.

Several new features chosen for their entertainment value, have been added to a program already filled with events of proven quality. The millions of tulips in the miles of tulip lanes, mass plantings, parks, and farms are progressing normally and should be at the height of their beauty by the time of the Festival.

What to do till the baby comes!

(AND FOR YEARS AFTER)

WHEN baby's on his (or her) way—don't let the flurry of tiny garments distract you from some mighty important considerations.

For instance: What's the best way to save now so you'll be able to meet the increased expenses (like school bills) that will be yours within a few, oh-so-short years?

Fortunately, 100% safe U.S. Savings Bonds offer you a foolproof way to save through two all-automatic Plans:

1: Payroll Savings Plan—the only installment buying plan.

2: Bond-A-Month Plan, for those not eligible for Payroll Savings.

Either Plan helps you build a cushion of money that grows. For you get \$40 back for every \$30 you put in Savings Bonds, after only ten years!

Before baby (supposing it's twins!) comes, get started on your Savings Bonds program. Today!

AUTOMATIC SAVING IS SURE SAVING—
U. S. SAVINGS BONDS
ENAKOPRAVNOST

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:
ENdicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

Prežihov Voranc

SKRIVNA BRALNICA

Poglavje iz romana "Prisrakah"

(Nadaljevanje)

Sedaj že dolgo ni bilo skupnega branja, zadnji časi so bili pa tako vihravi in polni nekih novih dogodkov na vseh straneh sveta, da je tudi v teh dveh dolinah bilo vse pokonci. Čulo se je, da so na Dunaju pobesili ministre kar na laterne po cestah in da je cesar pobegnil neznan kam. Kmetje širom sveta nočejo več plačevati desetine in delati nobene tlake. Med delavstvom na fužinah vre in tudi na bližnjih Prevaljah je pred kratkim prišlo do rabuke ter so se

gospodje poskrili. Po mestih in trgih se ustanovljajo nekakšne narodne garde, ki bodo baje na pravile red in mir. Gospoda po bližnjih gradovih je zadnji čas postala nekam tiha in si ne upa izza svojih zidov. Nekatera grajska gospoda pa je sploh izginila iz domačih krajev...

Nocoj bo strgan dohtar Strahun, ki so ga poznale vse tri doline, dravska, mežiška in mislinjska, po dolgem času zopet bral iz knjig in časnikov najnovije novice iz čalega sveta. Zato je čisto razumljivo, da je

iz obeh vseh končnih udeležencev skupnega branja gorel ogenj radovednosti in nestrpnosti. — Cimolj se je zavlačevala ura branja, tem burnejši je postal pogovor med gosti. Nekdo je glasno pripovedoval, da na mostu v Traberku ne pobirajo več mostnine. Ko so drugi to slišali, so začeli ploskati z rokami. Nekdo je kriče razlagal, da na sejmu v Šoštanju kmetje niso več hoteli plačevati mitnine. In v veži je nekdo pozival, naj na prihodnjem sejmu v Slohnu, naj ga poznale vse tri doline, naj vse skupaj naženejo k zlodeju, ker je že dovolj teh davkov, mitnin in novic. Kmeta na vseh koncih in krajih samo lupijo. Nekdo je trdil, da je se-

daj dovoljeno tudi to delati, ker je cesar pobegnil in so ministre pobesili na laterne. Zdaj velja tista postava, ki si jo kmetje in delavci sami napravijo.

Na take izjave se je po dimnici in po veži širil smeh in krik in bila je podoba, da se bo bralna ura spremenila v burno zborovanje nezadovoljnih ljudi, ki bodo kmalu razgnali stene teh tesnih prostorov. Zopet so nekateri začeli vpiti

"Začnite, kaj čakate?"

Sedaj je sprevidel tudi gospodar Vohnet, da je zadnji čas, začeti z branjem, ker se lahko zgodi tudi kaj drugega. Ljudstva se je natriko kar preveč. Ta prokleti Strahun je povsod čvekaj, koder je hodil in se ni dr-

žal njegovih navodil. Sedaj pa lahko nastane hudir. Vohnet je bil za tiste čase zelo napreden kmet, naravnost prosvitljen. Nekaj tega je bilo že od nekaj v rodbini, razen tega pa je imel sedanji gospodar zveze z različnimi učeni ljudmi blizu in daleč, duhovniki, doktorji in tako dalje. Bil je pristaš tiste plasti ljudstva, ki je želelo nekaj novega, nekaj boljšega, kakor pa je bil dotedanji stari svet. Vohnet sicer ni bil več podložen tla-ki in desetini, ker so se njegovi predniki nekoč odkupili, zato ga te stvari tudi niso trle in je bil gospodarsko mnogo svobodnejši in močnejši, kakor kdor koli od soseske sploh. Vendar se je dogodkov zadnji čas ne-

koliko zbal, ker so se tudi za njegovo pamet prehitro sukali. Marsikaj sam ni mogel razumeti, kaj šele, da bi drugim pojasnjeval te reči. Samo enega se je dosledno veselil in to je bilo, da bo novi svet tudi Slovence postavil tja, kamor se spodobijo in da ne bodo Nemci vedno po njih gazili. On je bil že odločen Slovence, ki Nemcev ni mogel trpeti, akoravno je prišel iz njihovi šol. To mu je dalo izročilo rodu in razmere, ki so se tukaj v teh treh dolinah začele razvijati zadnja leta zaradi razširjanja nemškega gospostva. Hitro je tedaj stopil v novo hišo, kjer je že imel pripravljeno branje za nocojšnji večer in pri-nesel v dimnico sveženj knjig

in listov ter jih položil na klop poleg Strahuna. Vezane knjige so bile tudi njegovo lastno delo.

Vohnet je šepnil Strahunu s poltim glasom, kaj naj začne brati. Tako je bilo vselej in Strahun ga je vedno ubogal. Čeprav je Vohnet sam znal brati in pisati, mu branje vendar ni šlo tako gladko od ust kakor Strahunu, ki je dolgo let trgal hlače po šolah in je nazadnje prišel celo do črne šole. Toda nocoj tudi s Strahunom ni bilo nič; ta polnori človek se je delal, ko da bi bil pri čisto pravi pameti. Nasmejal se je polglasno po sobi, udaril s pestjo po knjigah in vprašal po dimnici čisto po nepotrebnem:

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRТА KNJIGA

SEDMI DEL

1

Gorenjedonski upor je odtegnil z južnega bojišča znatno število rdečih čet in tako dovolil poveljstvu donske armade ne le, da je prosto izvedlo prerazporeditev svojih sil na bojišču, ki je varovalo Novočerkask, ampak tudi, da je zbralo na odseku kamenskega in ustbelokalitvenkega okraja krepko udarno skupino iz najtrdnjših in najbolj preizkušenih polkov, v prvi vrsti zdolanih in kalniških, katere naloga je bila: ob pripravi trenutku skupno z oddelki generala Fichelaurova potolči dvanajsto divizijo, ki je sestavljala del osme rdeče armade, nastopiti v bok in v zaledje trinajste in uralske divizije, se prebiti proti severu in se združiti z uporniškim Gorenjimi Donci.

Načrt za zbiranje udarne skupine, ki sta ga bila izdelala svoj čas poveljnik donske armade general Genisov in načelnik štaba general Poljakov, je bil proti koncu maja skoraj do kraja izveden. H Kamenski so premeštili blizu šestnajst tisoč bajonetov in sabelj, šest in trideset topov in sto štirideset strojnic; pritegovali so zadnje konjeniške enote in izbrane polke tako imenovane mlade armade, osnovane poleti leta devetnajst sto osemnast iz mladih kozakov vpoklicnega letnika.

Medtem pa so uporniki, obkoljeni od štirih strani, še nadalje odbijali naskoke kazenskih rdečih čet. Na jugu, na levem bregu Dona, sta dve uporniški diviziji stanovitno čepeli v strelskih jarkih in nista pustili nasprotnika, da bi se predročil, ne glede na to, da so na vsem razsegu bojišča številne rdečearmejske baterije bruhale nanje skoraj nenehoma besen ogenj; druge tri divizije so branile uporniško ozemlje od zahoda, severa in vzhoda, imele ogromne izgube, posebno na severovzhodnem odseku, pa se vendarle niso umikale in so se ves čas obdržale na mejah hopperskega okrožja.

Stotnija Tatarčanov je bila razmeščena nasproti domače vasi; dolgočasila se je od prisiljenega brezdelja in je nekega dne nagnala rdečearmejecem strah v pete: v temni noči so se kozaki, ki so se dobrovoljno javili, neslišno prepeljali s čolni na desno stran Dona, presenetljivo napadli rdečearmejsko zasedo, ubili štiri rdečearmejce in zajeli strojnice. Drugi dan so rdeči prestavili izpod Vešenske baterije in ta je začela posipati kosaške rove z brzim ognjem. Brž ko so po gozdu začofotali šrapneli, je stotnija urno popustila zakope in odšla dalje stran od Dona v notranjost gozda. Čez kak dan so baterije odpoklicali in Tatarčani so vnovič zasedli opuščene postojanke. Od topovskega obstreljevanja je imela stotnija nekaj izgub: drobci granate so ubili dva mladoletnika iz pred kratkim prišedšega ojačenja, ranili pa sta stotnijskega poveljnika, ki je tik pred tem prispel iz Vešenske.

Potem je nastopilo razmeroma zatišje in življenje v strelskih jarkih je teklo v nekdanjem redu. Na goste so prihajale v vas ženske, ponoči prinášale kruh in žganje, toda kozakom ni bilo sile za brašno: zaklali so dve teleti, ki sta se zablodili, razen tega so vsak dan po jezerih lovili ribe. Hristonja se je imel za glavnega v ribjih

zadevah. V njegovi skrbi je bila desetseženska draga, ki jo je bil popustil pri bregu kdo izmed bežečih in si jo je prilastila stotnija, in Hristonja je na lovu venomer hodil "v globino" in se bahal, češ da ga ni jezera v bližini, ki bi ga ne bil prebredel. Po tednu dni neutrudne ribje lovi sta se mu srajca in hlače takoj prepočila z neprezačljivim duhom ribje vlage, da je Anikuška navsezadnje krepko stopila na noge, češ da ne bo prenočeval z njim v istem zakopu, in dejal:

— Od tebe zaudarja kakor od crknene soma! Če bom še kak dan ostal tule pri tebi, potlej vse življenje ne bom mogel več spraviti ribe vase...

Od tega časa je Anikuška ne glede na komarje spal zraven podzemnice. Preden se je spravil spot, je z brezovo metlico odmetel ribje luske in smrdljivo ribje drobje, raztreseno po pesku, in se pri tem kočljivo mrdal, zjutraj pa se je Hristonja vrnil z ribolova, se neomajno in mogočno usedel zraven vhoda v zakop in na novo trebil in čistil prinesene korelje. Okrog njega so rojile zelene muhe zapljunkarice, v celih oblakih so gomezele blizu hude rumene mravlje. Potlej pa je ves zasopel priletel Anikuška in že od daleč rjul:

— Ali nimaš nikjer drugod prostora? Da bi se vsaj, hudo ba, zadavil nad ribjo kostjo! Tak, spravi se, za Kriščevo voljo, od tod! Jaz bom onduka spal, ti si pa ribjih črev naki-

FARMA 30 AKROV

samo 14 milj iz Euclid, O., blizu Chardona. Moderna hiša s 7 sobami in "cottage" na prostoru; 100 sadnih dreves in vinograd; 5 akrov obdelujoče zemlje, ostalo gozdno drevje. Farma in zunanja poslopja so v izvrstnem stanju. Vzame se posestvo v zameno. Pokličite lastnika na

IV 7646

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

Christiana Lodge

... and Cottages
Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112. Write for folder

Christiana Lodge

DOMINIK KRASOVEC, Prop.
Phone: 9126 F 5
P. O. Edwardsburg, Mich.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

dal, mrgolince privabil iz vsega okoliša in smrajo zalegel kakor v Astrahanu!

Hristonja je brisal samodelni pipec ob hlačnico, zamišljeno in dolgo zrl Anikušku v golobradi razkačeni obraz in mirno dejal:

— Anikej, nemara imaš gliste, ka-li, da ne preneseš ribjega duha. Ali ješ česen na tešče, kaj?

Anikuška je pljunil, se privezal in odšel.

Dan na dan sta se pričkala brez konca in kraja. Na splošno pa je stotnija živela spokojno. Ob vojaškem kotlu so bili vsi kozaki dobre volje razen Stepana Astahova.

Kdo ve, ali je Stepan zvedel od domačih kozakov ali mu je povedalo srce, da se Aksinja v Vešenski shaja z Grigorijem, a mahoma ga je uščipnilo, sporekel se je za prazen nič z vodnikom in odločno odbil, da bi opravljal stražarsko službo.

Ležal je v jазbini na črni vojaški ponjavi, ne da bi kaj zlezel na plan, stokal in željno kadil samosevni tobak. Teda pa je slišal, da stotnijski poveljnik pošilja Anikuška v Vešensko po naboje, in prvi pot po dveh dneh je prilezel iz zakopa. Mežal je, oči, zariple od neprespanosti, so se mu solzile, nejeverno je ogledoval razmrščeno, slepljivo svetlo listje pozibavajočega se drevja, beligrive oblake, ki jih je podil veter, poslušal pošumevajoče gozdno vršenje in krenil mimo podzemnic iskati Anikuška.

Vpričo kozakov ni začel govoriti, temveč ga je odvedel v stran in zaporil:

— Poišči v Veškah Aksinjo in ji v mojem imenu reci, naj pride pogledat k meni. Reci, da sem že poln uši, da imam srajce in

LEPO DARILO
dobite, ako se na novo naročite na družinski mesečnik

STOKER-HERCULES

Z NARAVNIM KONTROLOM
TERMOSTATOM. SE PRODA
ZA \$65
V prvovrstnem stanju.
Pokličite
PO 5738

ODRASLA SLOVENSKA DRUŽINA

3 osebe želi dobiti v najem stanovanje s 4 sobami. Mirna, stanovitna družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli sporoči naslov v urad "Enakopravnosti" 6231 St. Clair Ave., HE 5311.

AKO NAMERAVATE
PRODATI VAŠO HIŠO

za eno ali dve družini, pokličite nas.
IVanhoe 7646
Realtor

Ali kašljate?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam usavi kašelj in prehlad.

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

SEDAJ JE ČAS DA DASTE

NOVO STREHO!

Ako rabi popravila, se obrnite do nas. Napravimo nove žlebove. Vedno prvovrstno delo.

Frank Kure
16021 Waterloo Rd.

V blag spomin

ob šesti obletnici kar je umrl preljubljeni soprog in dragi oče

Andrew GERL

Svoje mile oči je zatisnil za vedno dne 11. maja 1943.

šest dolgih let je že poteklo, odkar Tebe, naš predragi, več med nami ni, a spomin na Te je še vedno živ in bo živ do konca naših dni!

Zalujoča soproga Mary in otroci

Cleveland, O., dne 11. maja 1949.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

hlače neoprane in pa še to ji reci: — Stepan je za trenutje premolknil in skril pod brki neroden nasmešek; potem je končal: — Reci, da pravim, da mi je strašansko dolgčas in da jo pričakujem in kratkem.

Ponoči je Anikuška prišel v Vešensko in našel Aksinjo stanovalje. Po razprtiji z Grigorijem je živela kakor prej pri teti. Anikuška je vestno ponovil, kar mu je bil naročil Stepan, da pa bi bilo bolj priporočljivo, je sam od sebe dodal, da je Stepan zagrozil, da bo sam prišel v Vešensko, če bi se Aksinja morebiti ne prikazala v stotniji.

Poslušala je naročilo in se začela pripravljati. Tetka je v naglici zamesila testo in napekla prepečenca, čez dve uri pa je Aksinja — kot pokorna žena — že šla z Anikuškom proti kraju, kjer je bila razmeščena tatarska stotnija.

Stepan je sprejel ženo s prijetnim razburjenjem. Zvedavo se ji je zaziral v shušani obraz, jo previdno povpraševal, ali niti besedice ni znil o tem, da li je kaj videla Grigorija ali nič. Edinole enkrat je v pomenku vprašal, povedal oči in se nekoliko obrnil v stran:

— Zakaj pa si odšla proti Veškam po tej plati? Zakaj se nisi prepeljala čez nasproti vasi?

Aksinja je suho odvrnila, da se s tujimi ni bilo mogoče prepeljati, Meleholvijh pa ni hotela prositi. In precej potem, ko je odgovorila, je že sprevidela, da je tako slišati, kakor da ji Meleholvijh niso tuji, ampak doma-

LEPO DARILO

dobite, ako se na novo naročite na družinski mesečnik

NOVI SVET

in omenite oglas v Enakopravnosti.

Pošljite naročnino \$3.00 za celo leto še danes na naslov:

NOVI SVET

1845 West Cermak Road,
Chicago 8, Illionis

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

V našem gledališču boste vedno videli izredno izbero

najboljših filmov, ki uživajo odobravanje večine naših

posestnikov.

Za dobro razvedrilo obiščite naše gledališče.

Alhambra Theatre - 10403 Euclid Ave.

Če vam 'Enakopravnost' uga-

ja, naročite jo za poskušnjo vašemu prijatelju in znancu. Če imate

kaka priporočila za izboljšavo čtiva, sporočite ga in skušalo se ga

bo upoštevati.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

či. In zbegalo jo je, da bi jo utegnil tudi Stepan tako razumeti. In ta jo je prejkone tudi tako razumel. Nekaj mu je treznilo pod obrvmi in kakor da mu je čez obraz prebegnila senca.

Vprašujoče je dvignil k Aksinji oči in ta je doumela to nemno vprašanje, hipoma zardela od zadrege in od nejevolje nase.

Stepan ji je prizanesel in se naredil, kakor da ni nič opazil, presukal pogovor na dom in začel spraševati, kaj ji je uspelo, da je od imetja spravila pred odhodom od doma, in ali je dobro spravila.

Aksinja je zapazila možovo velikodušnost do nje, zato mu je odgovarjala, toda ves čas čutila neko ščemeče notranje neugodje; poskusila ga je prepričati o tem, da je vse, kar je prišlo mednju, prazno, in je nalašč zadrževala besede, da bi prikri-la vzburkanost, in govorila s stvarno počasnostjo in neprizadetostjo.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI
SE PRODA

Nahaja se od E. 79 St. blizu St. Clair Ave. 10 sob, fornex, 2 garaži. Stanovanje s 6 sobami spodaj je prazno.

Podrobnosti dobite pri
JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74 ST., HE 6607

FARMA

vzhodno od Painesville, O., na Rt. 20. Obsega 40 akrov; 10 akrov sadnega drevja, 5 akrov vinograda, druga zemlja je za obdelavo. Hiša s 7 sobami, fornex, plin, elektrika, tekoča voda, hlev za krave in vsa druga zunanja poslopja. Kokošnjak za 3.000 kokoši, 3 krave, traktor in vsa druga farmska oprema in orodje. Se mora prodati. Cena zmerna.

Vpraša se pri
JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74 ST., HE 6607

LAKEWOOD — COLONIAL

Lepa, velika dobro zgrajena hiša v prijetnem kraju na loti 69x250 čev. Velika sprejemnica in solčna soba z ognjiščem na drva; 4 spalnice, "tile" kopalnica s prho kopaljo na 2. nadst., zgotovljeno 3. nadst. s kopalnico. Avtomatična gorkota, dve garaži in veliko drugih posebnosti. Cena zmerna. Na 1426 Lewis Dr. Za dogovor za ogled pokličite

MRS. ARNOLD
ob večerih LA 4426
C. O. FRICK CO.
REALTORS

LA 7006 — 15523 DETROIT AVE.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

V našem gledališču boste vedno videli izredno izbero

najboljših filmov, ki uživajo odobravanje večine naših

posestnikov.

Za dobro razvedrilo obiščite naše gledališče.

Alhambra Theatre - 10403 Euclid Ave.

Če vam 'Enakopravnost' uga-

ja, naročite jo za poskušnjo vašemu prijatelju in znancu. Če imate

kaka priporočila za izboljšavo čtiva, sporočite ga in skušalo se ga

bo upoštevati.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Sedela sta v podzemnici in klepetala. Ves čas so ju motili kozaki. Zdaj je prišel ta, zdaj oni. Prišel je Hristonja in se kar zraven ulegel spat. Ko je Stepan sprevidel, da mu ne bo uspelo, da bi se pomenil brez priči, je zlovoljno pretrgal kramljanje.

Aksinja je vzradoščeno vstala, naglo razvezala culico, pogostila moža s prepečencem, ki ga je bila prinesla iz trga, prbrala iz vojaške torbe Stepanovo umazano perilo in ga odšla prati v bližnji krnici.

(Dalje prihodnjič)

1911

1949

V BLAG SPOMIN

ob 38-letnici kar je umrl naš dobi, blagi oče

Leopold Lukek

Zatisnil je svoje mile oči dne 11. maja 1911

Dolgih 38 let je že poteklo, odkar si nas zapustil same, ljubljene oče. Kruta smrt je pretrgala nit Tvojega življenja predno je zagledal luč sveta Tvoj sin. Tvoja družica, naša ljubljena mama, ki je umrla preteklega marca, nam je vedno pripovedovala o Tvoji ljubezni do nas, da se Te bomo vedno spominjali s hvaležnostjo v naših srcih za vedno!

Spavaj mirno, večno, nezdramno spanje, dragi oče!

ZALUJOČI:

LEO, sin

MARY, poročena DOLENEC

LEONA, poročena KOLMAN, hčeri

Cleveland-Euclid, O., 11. maja 1949.

Put EXTRA
OPPORTUNITY
in Your Future

Buy an EXTRA
U. S. Savings Bond
DURING AMERICA'S
Opportunity Drive
Be a Modern Forty-Niner!

An extra Savings Bond now means extra opportunity in your future. You get four dollars at maturity for every three invested now. And there's no risk to you whatever because your Savings Bond will be fully replaced by the U. S. Treasury if lost, stolen or destroyed.

Buy your extra U. S. Savings Bond at your nearest bank or post office.

ENAKOPRAVNOST